

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
ДО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ
«Суспільно-географічне прогнозування»

1. Значення суспільно-географічного прогнозування.
2. Суспільно-географічне прогнозування як функція держави.
3. Проблеми державного прогнозування регіонального розвитку.
4. Прогностичні ефекти: самоліквідація (саморуйнація) прогнозу. Осборн-ефект: «самоліквідація прогнозу».
5. Прогностичні ефекти: самоорганізація (самоздійснення) прогнозу. Ефект Едіпа: «самоздійснюваний прогноз». Ефект Пігмаліона (ефект Розенталя): «самовтілюване пророцтво».
6. Прогностичні ефекти: прогностична паніка, парадокс прогностичного зрушення, прогностична мода, прогностична сліпота.
7. Прогностичні ефекти: ефект «чорного лебедя».
8. Прогностичні ефекти: ефект (інформація) Касандри.
9. Прогностичні ефекти: метод «5 ЧОМУ?» (метод тойоти).
10. Передбачення: наукове і ненаукове. Прогноз як наукове передбачення.
11. Відмінності у поняттях «прогноз», «гіпотеза», «план», «програма», «проект».
12. Період (глибина) ретроспекції, тренд, прогнозний горизонт.
13. Довірчий інтервал прогнозу. Прогностичний фон.
14. Суспільно-географічний прогноз і прогнозування.
15. Верифікація прогнозів. Достовірність, точність прогнозів. Похибка як міра точності прогнозів. Джерела похибок. Міра якості прогнозу. Абсолютна похибка прогнозу, квадратична похибка прогнозу, коефіцієнт розбіжності.
16. Види та способи суспільно-географічного прогнозування.
17. Умови застосування екстраполяційного способу прогнозування.
18. Суспільно-географічна прогностика як наука. Об'єкти і предмет суспільно-географічної прогностики.
19. Теоретичні, методологічні та методичні новації в суспільно-географічному прогнозуванні.
20. Методика, метод, техніка, спосіб, процедура, прийом суспільно-географічного прогнозування.

- 21.Світоглядно-філософські принципи: діалектизму, об'єкт-суб'єктної єдності, поліконцептуальності, рефлексії (самопізнання), ціннісної орієнтації.
- 22.Загальнонаукові принципи: системності, холістичності, самоорганізації, еволюційності (поступальності), поліінформативності.
- 23.Суспільно-географічні принципи: територіальної цілісності, просторово-часової єдності, територіальної ієрархічності, регіонального типологізму.
- 24.Методичні принципи: історичності, цільової спрямованості, варіантності, аналогій, внутрішньої несуперечливості.
- 25.Поняття про суспільно-просторові процеси як об'єкт прогнозування.
- 26.Класифікація суспільно-просторових процесів. Елементарні, базисні та основні суспільно-просторові процеси.
- 27.Динаміка суспільно-просторових процесів: кількісні зміни (зростання і територіальні зрушення) та якісні зміни (розвиток).
- 28.Передумови розвитку суспільно-просторових процесів: ресурсні фактори (природні, трудові, фінансові, технологічні), фактори місця (вигідність суспільно-географічного положення, наявність ефектів просторової взаємодії), умови розвитку (природне, економічне, соціально-культурне, політико-правове середовище).
- 29.Управлінські чинники розвитку суспільно-просторових процесів: раціональність прийняття управлінських рішень, вибір стратегій розвитку регіонів.
- 30.Чинники самоорганізації суспільно-просторових процесів.
- 31.Показники синтетичної оцінки чинників розвитку суспільно-просторових процесів: рівні соціально-економічного розвитку, регіональної безпеки, перцепційної соціально-економічної привабливості регіонів.
- 32.Закономірності розвитку суспільно-просторових процесів: циклічність, стадійність, гетерохронна коеволюційність, комплексність.
- 33.Типи розвитку суспільно-просторових процесів.
- 34.Динамічний ряд, просторовий ряд, матриця динамічно-просторової інформації.
- 35.Індикатори динаміки розвитку суспільно-просторових процесів: абсолютний приріст, темп приросту, темп зростання, коефіцієнт зростання.

- 36.Лінійний, експоненційний, асимптотичний та змішаний типи розвитку суспільно-просторових процесів, їх математичний вираз.
- 37.Організаційні аспекти прогнозування.
- 38.Еволюція методів суспільно-географічного прогнозування.
- 39.Центрографічний метод.
- 40.Властивості та структура графу.
- 41.Топологічні міри мереж.
- 42.Закономірності розвитку мереж.
- 43.Топологічні дефекти структури мереж.
- 44.Нейромережеві методи.
- 45.Методи фрактальної геометрії та теорії нечітких множин.
- 46.Особливості прогнозування демопросторових процесів.
- 47.Методика прогнозування чисельності та складу населення регіону.
- 48.Концепції простої та популяційної динаміки населення.
- 49.Концепції структурної та біометричної динаміки населення.
- 50.Методика прогнозування природного руху населення регіону.
- 51.Методика прогнозування механічного руху населення регіону.
- 52.Методика прогнозування розселення населення регіону.
- 53.Методика прогнозування природних ресурсів регіону.
- 54.Методика прогнозування трудових ресурсів регіону.
- 55.Методика прогнозування фінансових і технологічних ресурсів регіону.
- 56.Методика прогнозування промислового виробництва в регіоні.
- 57.Методика прогнозування сільськогосподарського виробництва в регіоні.
- 58.Методика прогнозування соціального розвитку регіону.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З КУРСУ «Суспільно-географічне прогнозування»

1. Спрогнозувати чисельність населення регіону методом згладжування.
2. Спрогнозувати чисельність населення регіону методом аналітичного вирівнювання.
3. Спрогнозувати тенденції зміни розселення населення регіону шляхом побудови серії карт статистичних поверхонь потенціалу поля розселення.

4. Спрогнозувати динаміку площ сільськогосподарських угідь в регіоні методом згладжування.
5. Спрогнозувати динаміку площ сільськогосподарських угідь в регіоні методом аналітичного вирівнювання.
6. Обґрунтувати напрями оптимізації структури землекористування в регіоні шляхом побудови карт трендової та залишкової поверхонь просторової регресії.
7. Спрогнозувати обсяги виробництва промислової продукції в регіоні шляхом побудови кореляційно-регресійної моделі.
8. Спрогнозувати просторові зрушення в розміщенні промислового виробництва в регіоні шляхом побудови серії карт статистичних поверхонь концентрації промисловості.
9. Спрогнозувати обсяги виробництва сільськогосподарської продукції в регіоні шляхом побудови кореляційно-регресійної моделі.
10. Обґрунтувати напрями оптимізації продуктивності сільськогосподарських земель в регіоні шляхом побудови карт трендової та залишкової поверхонь просторової регресії.
11. Обґрунтувати перспективні обсяги будівництва закладів соціальної інфраструктури в регіоні та їх місткість з використанням нормативних методів.
12. Спрогнозувати просторові зрушення в розміщенні закладів соціальної інфраструктури регіону шляхом побудови серії карт статистичних поверхонь сумарного індексу обслуговування населення.
13. Згрупувати адміністративно-територіальні одиниці регіону за подібністю тенденцій розвитку процесів з використанням методу кластерного аналізу.
14. Визначити чинники соціально-економічного розвитку регіону та силу їх впливу з використанням методу факторного аналізу.